

De nieuwe conventie en VVO?

1. Wat betekent de nieuwe conventie?

In de zomer van 2021 realiseerde het RIZIV een nieuwe conventie voor de organisatie en financiering van de psychologische zorg in de eerste lijn volgens de **Public Health visie**. De vier beroepsverenigingen VVO, VVKP, UPPCF en AFO werden actief betrokken bij de inhoud en uitvoeringsmodaliteiten. Via het begeleidingscomité volgt ook VVO de implementatie van dichtbij op. Bij de verdere uitrol van dit akkoord worden de lokale netwerken geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jongeren in Vlaanderen betrokken. Bestaande partners in deze netwerken dienen hiervoor de handen in elkaar te slaan met praktijken van zelfstandige klinisch orthopedagogen en psychologen.

Netwerken?

Er zijn momenteel 11 netwerken voor kinderen en jongeren, 20 voor volwassenen en 1 gemengd netwerk. Het netwerk dient voor een goede samenwerking tussen de zorgverleners, de structuren en instellingen en voor een hoge kwaliteit en continuïteit van de zorg te zorgen, in een specifieke regio, dicht bij de zorgvragers.

Wat voor zorg? (<https://www.riziv.fgov.be/>)

Twee types psychologische zorg, wanneer ze georganiseerd worden binnen een netwerk voor geestelijke gezondheidszorg dat een overeenkomst heeft getekend met het RIZIV, zullen vergoed worden:

- **Eerstelijns psychologische zorg:** kortdurende en/of weinig intensieve psychologische interventies die bijdragen tot het behoud of herwinnen van een algemeen psychisch welbevinden. Ze zijn voornamelijk aangewezen wanneer een kwetsbaarheid of moeilijkheid wordt ervaren, die een impact heeft op het psychisch welbevinden.
Eerstelijns psychologische zorg is direct toegankelijk.
- **Gespecialiseerde psychologische zorg** is gericht op mensen die specifiekere of intensievere zorg nodig hebben door ernstigere onderliggende psychische problemen. Gespecialiseerde psychologische zorg is toegankelijk nadat een functioneel bilan is opgesteld na een eerste sessie. Dit functioneel bilan wordt opgesteld door de geconventioneerde psycholoog of orthopedagoog van het netwerk. Hiervoor kan die de huisarts contacteren, met toestemming van de cliënt.

Hoe kan deze zorg ingevuld worden? (<https://www.riziv.fgov.be/>)

Voor de functie eerstelijnspsychologische zorg :

Personen vanaf 15 jaar hebben recht op maximaal 8 individuele sessies of 5 groepsinterventies per periode van 12 maanden.

Personen tot maximaal 23 jaar hebben recht op maximaal 10 individuele sessies of 8 groepsinterventies per periode van 12 maanden.

Voor de functie gespecialiseerde psychologische zorg :

Personen vanaf 15 jaar hebben recht op gemiddeld 8 en maximaal 20 individuele sessies of 12 groepsinterventies.

Personen tot maximaal 23 jaar hebben recht op maximaal 20 individuele sessies of 15 groepsinterventies.

Deze leeftijdscategorieën overlappen elkaar om een aangepast aanbod te garanderen aan personen van 15 tot en met 23 jaar, die naargelang hun behoeften hun zorgnetwerk (kinderen/jongeren of volwassenen) kunnen kiezen. Het kan echter niet worden gecumuleerd. Er is geen leeftijdsgrens of geen categorie van problemen (gediagnosticeerd door een arts) om van dit psychologische zorgaanbod te kunnen genieten.

De klemtoon ligt nog op **vroegdetectie en – interventie**. Naast de individuele consultaties wordt er vooral gevraagd om het aanbod uit te breiden om out - reachend te werken en in groep om zo maximaal mogelijk de persoon met een hulpvraag en de samenleving te ondersteunen naar zelfredzaamheid. Bovendien is er de expliciete vraag om die hulp te organiseren op "**lokale vindplaatsen**", de plekken waar je het meeste kans hebt om de kwetsbare groepen te treffen die nog niet in zorg zijn. Die lokale vindplaatsen worden geïdentificeerd in samenspraak met de eerstelijnszones en deze kunnen ook verschillend zijn naargelang de beoogde doelgroep (<https://vvkp.be/>).

Wat is een geconventioneerde klinisch psycholoog/orthopedagoog?

(<https://www.riziv.fgov.be/>)

Een klinisch psycholoog/orthopedagoog is geconventioneerde van zodra hij/zij een overeenkomst heeft ondertekend met een netwerk voor geestelijke gezondheidszorg. Elke psycholoog/orthopedagoog is vrij om deze te ondertekenen. Door de overeenkomst te ondertekenen, verbindt zij/hij zich ertoe passende en kwaliteitsvolle zorg te verlenen op basis van de interventies die in de overeenkomst zijn voorzien, samen te werken met andere zorg- en hulpverleners, deel te nemen aan opleidingen en supervisie, de gebruiker te verwijzende gebruiker te verwijzen naar het aanbod dat beantwoordt aan zijn/haar behoeften,, ... en daarbij de beschikbare middelen efficiënt in te zetten.

De netwerken hebben de mogelijkheid om klinisch psychologen/orthopedagogen te selecteren op basis van hun portfolio waarin ze hun ervaring en competenties kunnen aantonen.

Beperkt budget?

Het budget dat binnen de ziekteverzekering werd voorzien **laat niet toe om alle psychologische zorg in alle praktijken van klinisch psychologen en orthopedagogen te financieren**. De bedoeling is om zorg te financieren **vanuit de noden van de bevolking en niet in functie van het bestaande aanbod**. Het is wel de bedoeling kwalitatief en goed georganiseerde psychologische zorg in de eerste lijn tot stand te brengen in samenwerking met de partners zoals huisartsen, centra algemeen welzijn, onderwijs, ...

Het gaat over een nieuw organisatiemodel waarbij naast individuele sessies ook groepssessies worden aangeboden en er ingezet wordt op het sneller detecteren van problemen en ondersteunen van de veerkracht.

2. Wat vinden we als VVO belangrijk?

Als orthopedagogen staan we ervoor **steeds te vertrekken vanuit de noden van kinderen, jongeren en volwassenen** en vervolgens te zoeken naar **methodieken** om hen op een **wetenschappelijk onderbouwde wijze** te ondersteunen.

Toegankelijkheid van de zorg en het in beeld brengen van noden en tekorten in het zorgaanbod is de kern van het conventieverhaal.

Huidige **vindplaatsen** hierin een plaats laten vinden kan **een middel** zijn maar mag nooit het doel worden. Regionale verschillen in de wijze waarop al dan niet reeds op zorgnoden wordt ingespeeld kunnen hierbij een rol spelen.

We pleiten voor het gebruik van creatieve maar wetenschappelijk onderbouwde methodieken, in bestaande praktijken of op nieuwe locaties, via bestaande netwerken of nieuw uit te werken (multidisciplinaire) samenwerkingsverbanden. Hierbij dient **vertrokken te worden vanuit reeds aanwezige deskundigheid in de regio**, kan ook samengewerkt worden met niet-geconventioneerde klinisch orthopedagogen of andere disciplines, bijvoorbeeld om een groepsaanbod uit te werken.

Intervisie en bijscholing rond vaardigheden om nieuwe methodieken ook onderbouwd te kunnen toepassen zijn hierbij essentieel.

Klinisch orthopedagogen hebben een eigenheid in denken en handelen die zorgt voor een eigen bril in het werken met cliënten (zie ook: <https://vvo.be/wp-content/uploads/2022/03/eigenheid-van-de-orthopedagoog.pdf>). **Zij dienen gehoord te worden** in de verschillende regio's, dienen als volwaardige partners een plaats te krijgen in de verschillende overlegplatforms, in samenspraak met de regio en het netwerk waarbij zij aansluiten. De resultaten van de dialoog die wordt aangegaan, dienen ook terug te vinden te zijn in de accenten in standpunten die ingenomen worden in de verschillende zorgnetwerken.

Communicatie over de uitrol van de conventie is regio gebonden en dient ook gedragen te worden vanuit de bestaande netwerken. Algemene principes dienen echter duidelijk gecommuniceerd te worden via de overheid.

Als VVO steunen we de principes uit de conventie. Het is een kans om de psychologische zorg meer toegankelijk te maken.

We moedigen orthopedagogen die zin hebben in samenwerken, die uit de eigen praktijk willen treden, die ruimte hebben om nieuwe methodieken uit te werken en zich hierin de versterken **aan om zich te bevragen naar mogelijkheden om in het conventieverhaal in te stappen**. Bewustzijn van de groeipijnen in samenwerking, het nog niet kunnen inspelen op alle noden, is hierbij essentieel. We dienen deze mee te nemen in het grote verhaal, horen deze ook graag, in de hoop bij evaluatie van de conventie te kunnen helpen bijsturen.

3. Waar kan je meer info vinden?

We moedigen klinisch orthopedagogen aan contact te zoeken met hun **afgevaardigde van VVO in hun regio**.

West-Vlaanderen

Isabelle Chanteloup: isabelle@praktijkatalanta.be

Oost-Vlaanderen

Inge Vanerum: inge.vanerum@gmail.com

Liesbet Moortgat: liesbet.moortgat@gmail.com

Vlaams-Brabant

Els Gadeyne: els.gadeyne@kuleuven.be

Sigrid Servranckx: sigrid_servranckx@yahoo.com

Johan Weigl: Johan.weigl@groepspraktijk-hageland.be

Antwerpen

Dinette Kooiman: dinette@pandora.be

Veerle Van Elsen: veerle@groeilicht.be

Elke Verhoeven: elke.verhoeven1@telenet.be

Limburg

Alien Hoorelbeke: alienhoorelbeke1@gmail.com

Ine Louwies: ine.louwies@ligant.be

Daarnaast vind je informatie over de conventie op:

<https://vvo.be/>

<https://www.riziv.fgov.be/>

<https://vvpk.be/de-nieuwe-riziv-conventie-uitgelegd>

Informatie betreffende de netwerken:

- De kaart netwerken voor kinderen en jongeren:
https://www.riziv.fgov.be/SiteCollectionDocuments/psy_netwerken_kinderen_jongeren_kaat_psy_reseaux_enfants_adolescents_carte.pdf
- De kaart met de netwerken voor volwassenen:
https://www.riziv.fgov.be/SiteCollectionDocuments/psy_netwerken_volwassenen_kaat_psy_reseaux_adultes_carte.pdf

Informatie over de geconventioneerde psychologen en orthopedagogen die al aangesloten zijn bij een netwerk, en hun contactgegevens, vindt u bij de netwerken:

- Een netwerk voor kinderen en jongeren (t.e.m. 23 jaar) contacteren:
https://www.riziv.fgov.be/SiteCollectionDocuments/psy_netwerken_kinderen_jongeren_psy_reseaux_enfants_adolescents_citizen.pdf
- Een netwerk voor volwassenen (vanaf 15 jaar) contacteren:
https://www.riziv.fgov.be/SiteCollectionDocuments/psy_netwerken_volwassenen_psy_reseaux_adultes_citizen.pdf